

T121 Spica

Verksamhetsberättelse

2023

T121 Spica, september 2023, Ohoj!

Det levande museifartyget, tidigare torpedbåten, T121 Spica ägs av **Stiftelsen T121 Spica- Föreningen T121 Spica vänner** och har stiftelsens uppdrag att rusta upp och vårda fartyget. Föreningen bildades 2003 och vid slutet av 2023 uppgick antalet medlemmar till 220.

Rederiet **Torpedbåtsrederiet Spica** ansvarar för sjösäkerhetsmässig drift och underhåll av fartyget.

Vänföreningens styrelse har under året bestått av:

Nils-Olle Jidinger, ordförande samt ekonomiansvarig

Hans Troedsson, vice ordförande & marknadsansvarig

Dan-Inge Lennström, sekreterare

Per Blomgren, ledamot

Torgny Åhman, ledamot

Håkan Thelke, ledamot

Björn Lagersten, ledamot tillika representant för stiftelsen

Christian Wollert, ledamot tillika redare

Vänföreningens ordförande
Olle Jidinger

Vänföreningens årsmöte avhölls 21 februari 2023 på Drottning Victorias Örlogshem (DVÖ). T121 Spica har under året 2023 haft Gålöbasen som hemmahamn.

2023 års verksamhet

Verksamhetsåret började med sedvanliga teoripass som avhölls i lånad möteslokal i Hammarby Sjästad. Ett varmt tack riktas till Stockholm Exergi och i synnerhet Johan Alsparr som samordnar detta för oss.

Under året prioriterades utbildningen i största möjliga mån, vi behövde kunna rotera personal samt fylla på vissa personalgrupper. Målet var att internt vidareutbilda våra insats- och manöverbordgrupper, undersöka möjligheten att hitta utbildning för två skyddstjänstledare och två insatsledare samt fler sjukvårdare.

- Under året påbörjade fyra personer en lättare utbildning inom utkik- och signaltjänst.
 - Två personer påbörjade intern ManO utbildning under ledning av rederiet.
 - Två personer påbörjade intern NS utbildning.
 - En HRL-utbildning för samtliga i besättningen hölls under året.
 - I övrigt ska alla nya genomgå förtrogenhetsutbildning ombord på fartyget under ledning av respektive tjänstegren.
- Våra biljettkörningar fick ett delvis nytt utseende. Vi visade Gålöbasen mer utförligt, en visning av fartyget i mindre grupper med bra guidning på samtliga ställen infördes och i samband med lunch ingick även en föreläsning om ”dagens” tema. Det här upplägget gav mer tid på Gålöbasen och gav passagerare en mer komplett bild av Spica och vår verksamhet och hur verksamheten såg ut under hennes tid som linjefartyg.
 - Efter utvärdering 2022 så fortsatte vi att använda oss av projektledare för olika körningar och evenemang som vi har haft under året.

Utsedda till projektledare 2023 var:

Daniel Odhe (Stridstjänsten ombord)

Dan-Inge Lennström, Torbjörn Pettersson (Kalla kriget)

Olle Jidinger (Edip)

Dan Axman (Torpedattack)

- Maskins större mekaniska arbete under året var byte av en GT5:a. Tjänstegren maskin under ledning av Thomas Rooth har föredömligt mekat och byggt skenor för lyft ur och lyft tillbaka av ny men begagnad GT5:a. Ett stort arbete som utfördes av hängivna ”meckare” på vardagar och helger. Ny vattenpump skruvades också på plats vilket underlättade sovandet för övernattande besättningsmän.

Kappen lyfts inför byte av GT5:an

- El/Tele kämpade under året med ett svårlöst problem med gyrokompassen. Vid sista provturen för hösten (oktober) så hade man löst eländet och gyrot anses nu vara lagat och återställt. Vidare byttes en del batterier som hade gjort sitt.

El/tele har kaffebjudning och grubbelmöte, kan det vara Gyrot som diskuteras?

På bilden syns:
Pelle Blomgren, Ove Nyberg,
Kjell Hägerlid, Torbjörn
Karlsson, Kurre Lindgren samt
vid det här tillfället
"födelsedagsbarnet"
Kjell Lundin

- Däckssidan inriktade sig under året på underhållsarbeten och internutbildningar. En ny container har genom Geir Lindströms försorg anlänt och målades i föredömlig militär grågrön nyans, containern tillhör tjänstegrenen. Tack vare detta nyförvärv kommer uppbörderna vara enklare att hålla på samma ställe och inventeras vid behov.

Tjänstegren däck tränar med kasttåg på en utbildningsdag.

På bilden syns:
Geir Lindström, Lars Lundgren,
Daniel Odhe, Anders Jidinger,
samt Håkan Mattsson

- Intendentur fick tillökning i skaran, Isa Johansson anslöt och bildade tillsammans med Roffe Björkman ett bra team i byssan. Genomgång av pentry med inriktning släng/nyanskaffning påbörjades. Under året tog Torgny Åhman över efter Hans Troedsson som ansvarig för Intendentur.

- Kylen i pentryt sa hejdå till fortsatt drift och ersattes provisoriskt med en liten kyl som kländes in med skohorn i tvättrummet i däckshuset. Den ”riktiga” kylen behöver en ny vattenpump vilket är på gång och ska inmonteras under vintern/våren.
- Vänföreningen firade sitt 20-årsjubileum 2023. Festligheterna bjöd stilenligt på middag och lekar, givetvis så firade vi ”hemma” på Gålöbasen.
- Ny gummiflotte samt 1-timmes räddningsdräkt anskaffades med hjälp av Ove Nyberg och hans vidsträckta kontaktnät, dessutom fick vi genom Oves försorg en ny besättningsmedlem (räddningsdocka) med skeppsnummer noll. Denne har sin förläggning i el/tele containern, hylla 4 tills vidare.

Genomförda biljettkörningar och provturer verksamhetsåret 2023

Den 23:e april var det dags för årets första provtur. Allt startades upp och kontrollerades enligt checklistor. Ombord var vi samtliga samstämmiga om att det var skönt att andas sjöluft igen. Efter diverse maskin- och roderprov påbörjades manöverbord-övningar samt upptagning av islängda livbojar. Två lätt nervösa ManO-elever fick testa på att manövrera sig fram till de nödställda bojarna. Vi kunde konstatera att dessa överlevde i det kalla vattnet 😊

Backdäckspersonalen tränar på ankring under provturen.

Den 7:e maj avgick Spica för provtur två med fortsatta kontroller av maskin och det pågående trasslet med gyrot. Det konstaterades att gyrot inte gick att lita på för tillfället och att GPS kursangivelse var det vi hade att gå efter förutom synliga landmärken. Återigen så genomfördes man överborddrill och fortsatt ManO-utbildning.

ManO-utbildning pågår.

På bilden ser vi Geir Lindström som får goda mentorsråd av Henrik Bergman

Den 15:e maj var Transportstyrelsen ombord för sjösäkerhetsinspektion. Efter en kortare sjötur blev vi godkända för ett år till.

Den 17:e juni genomfördes den första biljettkörningen för året. Konceptet för körningen var helt nytt och körningen fick namnet "Stridstjänsten ombord". Projektledare för körningen var Daniel Odhe som med bravur klarade av den stora skaran som hade kommit för att åka med oss, det var full båt (45 passagerare). Efter samling så blev det guidade turer runt på basen och ombord på fartyget. Vid lunchen bjöds passagerarna på föreläsning av FC om hur inre och yttre stridstjänst bedrevs ombord på torpedbåt typ Spica. Efter losskastning fortsatte FC föreläsningen via högtalare. Han beskrev ordergivningen i stridförhållandet ombord före och efter strid. Det blev en spännande tur för passagerarna samt ManO-eleven som fick köra "stridsuppdrag" sittandes för andra gången i mittstolen! Den omedelbara responsen på det nya konceptet var mycket bra, passagerarna tyckte att det hade varit en spännande heldag med ett mycket bra upplägg.

ManO-utbildning pågår.

På bilden ser vi Danne Lennström och Geir Lindström som "grillas" av FC Christian Wollert

Den 12:e augusti var det dags för provtur tre. Syftet med turen var att testa system och materiel efter semesteruppehåll och lata julidagar. Losskastnings- och förtöjningspersonal både ombord och iland behövde trimmas lite efter ett längre uppehåll. Våra lärlingar på ManO-tjänsten skulle nu göra ett par losskastningar/tilläggningsvar, detta genomfördes med blandat resultat, övning ger som bekant färdighet.

Samling och genomgång på backen.

På bilden ser vi FC Christian Wollert (med ryggen till) samt en uppmärksam besättning som får genomgång av dagens tur.

Denna dag skulle även vänföreningen fira sitt 20-årsjubileum, en grupp på fem personer fick i uppdrag att stå för programmet till jubiléet. Efter en planeringskväll i gunrummet och en lunch inne i stan så var programmet spikat.

Gunrumsmiddag med jubileumskommittén
På bilden syn Danne Lennström och Ove Nyberg.
Övriga medlemmar i gruppen var
Henrik Bergman, Geir Lindström samt
Dan Axman.

Programmet blev: Provturer fram till eftermiddagen därefter uppsnygning av anleten inför ”marin fyrkamp” som bestod av: Pistolskytte, Viktguessning, Trassel med tampar samt Prickskytte med kasttåg. Därefter avnjöts en trerätters med goda vänner i Intensiven, var det någon som missade det där med ohoj?

Några bilder från jubileumsmiddagen - idel välkända ansikten!

Den 26:e augusti var det dags för årets ”Kalla Kriget- körning i rote med R142 Ystad. Dagen började för passagerarna med guidning på Gålöbasen samt ombord på fartyget. Fartygschefen höll ett uppskattat föredrag om Kalla kriget i Intensiven. Efter losskastning gick resan via Märsgarnsviken (där jagarkatastrofen inträffade 1941). I viken kunde vi beskåda den nu utrangerade kustkorvetten K21 Göteborg som ligger förtöjd där.

Resan fortsatte via Skramsund och vidare ut på Mysingen där högfartsevolutioner utfördes tillsammans med Ystad. Det var nöjda passagerare som debarkerade Spica (och Ystad) denna dag.

Den 9:e september var åter dags för den nu klassiska **EDIP** dagen.

T121 Spica var väl representerade redan den 8:e för uppsättning av tält och bord. Vad kan gå fel när vi har ett gäng glada tyskar är här och dessutom villiga att arbeta med oss i uppsättningsfasen.

Detta år gästades EDIP av civilförsvarsföreningen, Flottans män samt Angasarballeten light som underhöll oss med skön musik. T121 Spica gjorde ett par turer på förmiddagen och ett par turer efter lunch. Nöjda och glada passagerare debarkerade efter varje körning.

På bilden syns bl.a. Spica:s Olle Jidinger och Lennart Törnberg (och ett par glada tyskar).

Den 23:e september var det så dags för ”Torpedattack” körning, återigen i rote med R142 Ystad.

Uppslutningen var som alltid stor när det är dags för rotekörning, vi räknade omkring 70 personer till båda fartygen. Dagen inleddes med föreläsning i två grupper samt guidning ombord på fartygen och på Gålöbasen med tillhörande radiomuseum. Körningen genomfördes med tidvis hög fart och härliga girar i varandras kölvatten. Resan förgylldes dessutom av överflygningar av en Hkp.6 som flögs av Rolf Gauffin.

Den 14:e oktober var menad som en stillaliggande arbetsdag för besättningen men utmynnade i en provtur på begäran av vårt maskingång som hade skruvat lite på maskinerna. Det var blåsigt och ganska kallt ute på Gålö denna dag och det gick vita gäss på vågorna. Det blev lite utmaning för ManO-eleverna som fick testa på att köra i en inte alltför vänlig sjö. För snabbt avslut av historien så är Spica förtöjd och inga nya fåror är plöjda och skrovet är intakt! Puh....

Den 2:a december bjöds det på Spicas traditionsenliga julglögg för alla för-anmälda inom veteranflottiljen. Som vanligt dök det upp några fler men glögg & pepparkakor räckte ändå och stämningen var på topp. Ett stort tack riktades till besättningen för ett väl genomfört 2023, nu tar vi julleddigt och samlar kraft inför 2024.

Vänföreningens styrelse har under året haft åtta protokollförda möten samt årsmöte och konstituerande möte.

Vänföreningens planering och målsättning

För 20:e året i rad tar vi nu klivet in i ännu ett nytt verksamhetsår. Det gångna verksamhetsåret har visat att med gemensamma krafter så fungerar det att hålla Spica i skick att prestera farter m.m. i gammal god klass. Tack alla ni som bidrar till detta, för utan den kämpaglöd ni visar går det aldrig att åstadkomma detta mirakel.

Vänföreningen har som målsättning att fortsätta att utveckla kontakterna och samarbetet med Statens Maritima och Transporthistoriska Museer, Försvarmakten, kommuner och utländska vänföreningar. Vänföreningen håller vidare på att intensifiera arbetet med att rekrytera yngre medlemmar och ta fram underlag för T121 Spicas fortlevnad på fem och tio års sikt.

Styrelsen vill framföra ett mycket stort och varmt tack till sponsorer, medlemmar och besättning som under 2023 stöttat projektet T121 Spica. Vi har utfört ett omfattande arbete ombord och på Gålöbasen för att vi ska kunna bibehålla vårt fina fartyg T121 Spica för kommande års verksamhet.

Året var speciellt med 20 års firande av vänföreningen som kulminerade i en lyckad fest som väckte mersmak för jubileer.

Styrelsen beslutade under hösten 2023 att bilda en ”2026 kommitté” som ska komma med förslag på hur vi ska fira Spica 60 år. Mer om detta vartefter planerna faller på plats.

Men det kommer att bli något spektakulärt, det är vi övertygade om!

Tillgångar

Föreningens ekonomi framgår av balans- och resultaträkning (separat redovisning).

Stockholm, januari 2024

Nils-Olle Jidinger

Hans Troedsson

Dan-Inge Lennström

Björn Lagersten

Pelle Blomgren

Håkan Thelke

Torgny Åhman

Christian Wollert